

Factsheet 'Kunnen we dat niet aan vrijwilligers overlaten?'

VerDuS-programma

Titel onderzoek

KKS

Kunnen we dat niet aan vrijwilligers overlaten? Verschuivingen tussen professionals en vrijwilligers in de sociale sector
vrijwilligers, professionals, participatie, sociale sector
prof. dr. Jan Willem Duyvendak (projectleider), prof. dr. Evelien Tonkens, dr. Loes Jansen Verplanke, dr. Marianne van Bochove, Universiteit van Amsterdam.
Ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), de gemeenten Amsterdam, Den Haag, Utrecht, Zaanstad en Cordaan, Woningcorporatie Eigen Haard, Ymere, MOgroep.
September 2012 – augustus 2014

Kernwoorden

Projectleider, universiteit

Partners

Looptijd

Aanleiding

De overheid verwacht steeds meer dat burgers zelf maatschappelijke problemen oplossen. Initiatieven en verantwoordelijkheden verschuiven daardoor van professionals naar vrijwilligers. In dit project zijn praktijken in de zorg- en welzijnssector geanalyseerd waarin deze verschuiving zichtbaar is. Wat zijn de gevolgen van de verschuiving voor de motivatie van vrijwilligers, de werkwijze van professionals en de verhouding tussen vrijwilligers en professionals? Wat zijn de gevolgen voor de kwaliteit van de dienstverlening?

Toelichting

Vrijwilligers missen vaak tijd, en de juiste opleiding, sociale vaardigheden en/of ervaring. Wie wel veel tijd en capaciteiten heeft, vindt dat het vrijwilligerswerk betaald moet worden als het veel op betaald werk gaat lijken. Waar vrijwilligers zelfstandig werken, beschikken ze vaak over onvoldoende gezag om bezoekers aan te spreken op hun gedrag. Met conflicten en soms uitsluiting tot gevolg. Professionals kunnen door hun onafhankelijke positie wél ingrijpen.

Veel professionals zijn (soms terecht) bang dat vrijwilligers hun plek zullen innemen. Van arbeidsverdringing is juridisch gezien niet altijd sprake. Maar de onzekerheid van professionals daarover belemmert de samenwerking met vrijwilligers. Het is belangrijk dat gemeenten en organisaties een helder vrijwilligersbeleid voeren, dat duidelijk maakt dat van arbeidsverdringing geen sprake mag zijn.

Uitkomsten

Vrijwilligers kunnen een grote(re) rol spelen. Maar taken die eerst door beroepskrachten werden verricht, kunnen niet volledig aan hen worden overgedragen. Beroepskrachten blijken onmisbaar voor continuïteit, coördinatie en het ingrijpen in onverwachte situaties. Vrijwilligers spelen een belangrijke rol en die rol kan groeien, maar alleen in samenspel met professionals.

Publicaties (selectie) en links

- Presentatie onderzoek - Vrijwilligers en professionals in het buitenland (pdf)
- Eindrapport - Kunnen we dat niet aan vrijwilligers overlaten (pdf)
- Presentatie 9 september 2014 - Conclusies onderzoek (pdf)
- Artikel Zorg En Welzijn (pdf)
- Rapport UvA - Hulp voor af en toe (pdf)
- Onderzoeksbriefing UvA - Kunnen we dat niet aan vrijwilligers overlaten (e-versie) (pdf)
- Onderzoeksbriefing UvA - Kunnen we dat niet aan vrijwilligers overlaten (print) (pdf)

